לגזירה שוה לכדרבי [ו] **דתניא רבי אומר.** לאביו ולאמו לאחיו ולאחותו לא יטמא להם במותם כי מת וגו' והאי קרא בנזיר כתיב[ב]: **אין לי.** שמיטמא לאביו ולאמו בנגעם ובזיבתם אלא נזיר כ"ג מנין: **תלמוד לומר לא יאחר ואמו נכ"ג.** שיש לנו ללמוד מן הדין שאינו מיטמא[ג] שהרי ק"ו הוא כו': אין כהן הדיוט מיטמא לאחיו אלא אם כן יצאו אחיו מכלל כהן הדיוט מיטמא לאחיו מאמו ולא מאביו ולא מאחותו שהרי אינה בכלל אחיו: **אם זיבתה מן הדין.** אם למדת מן הדין שאין כ"ג מיטמא לאמו מה תלמוד לומר אמו אלא לא מופנה כו': **תשכחן כ"ג.** דמיטמא למת מצוה נזיר מנלן: **ת"ל עם (כל) נפש מת בעמיו לחדש הכתוב מדבר.** שלא מצינו שנקרא נפש מת אלא לחדש בלבד: **בעמיו.** כיון שנכנס עמהם בהעל הכתוב מדבר ואיזו זו נפש אדם ולא נפש בהמה וכיון דעל נפש מת לא יצא מדבר בנפש אדם[ד] ומשמע דין קרובים דין לחוקים ולמה חזר הכתוב ואמר לאביו ולאמו אלא לחדש הוא שלא יאמר[ה] הלך מיטמא כו': **עד שלא יאמר.** שמיטמא למת מצוה כו': **עד שלא יאמר.** שמיטמא למת מצוה הייתי מבקשו מן הדין שנזיר מיטמא למת מצוה מה כ"ג כו' (ג) [ו]**נאמרו כללות נכ"ג.** על כל נפשות מת לא יצא ונאמר כלל בנזיר על נפש מת לא יצא ונאמר בכ"ג דין קרובים דין לחוקים מה להלן בכ"ג כו' אף כלל שאמור בכ"ג דין קרובים דין לחוקים: **אין אתה אומר אביו ואמו** מצוה לא אם אמרת בכ"ג שכן אינו מביא קרבן על טומאתו תאמר בנזיר שמביא קרבן על טומאתו הואיל ומביא קרבן על טומאתו לא יטמא למת מצוה ת"ל לאביו ולאמו לא יטמא אבל מיטמא למת מצוה או אינו מיטמא לאביו ולאמו אבל יטמא לשאר מתים אמרת ק"ו ומה כהן הדיוט שמיטמא לקרובין אינו מיטמא לשאר מתים נזיר שאינו מיטמא לקרובין אינו דין שלא יטמא לשאר מתי

ולאמו שנכתב בכ"ג לגזירה שוה. לנזיר דכתיב בנזיר לא יטמא להם במותם ודרשינן במותם יתירא להא כתיב בריבויא דקרא על כל נפשות מת[ו] למה לי במותם לומר לך במותם הוא לאיני מיטמא מצד מיטמא הוא לנגעם ולזיבתם נראה לעיקר קרא לנגעם להם במותם ודרשינן נמי במותם יתירא להא כתיב בריבויא

ואין לי אלא בנזיר. שמותר ליטמא לנגעם ולזיבתם: כ"ג מנין ממרת לא יאמר אמו בכ"ג. דאינו נזיר: ומה במקום שכהן הדיוט מיטמא לאחיו מאביו אין כהן גדול מיטמא לאביו מקום שאין כהן הדיוט מיטמא לאחיו מאמו אינו דין שאין כ"ג מיטמא לאמו אם זכיתה מהדין מה ת"ל אמו בכהן גדול מופנה להקיש ולדון הימנו גזירה שוה נאמר אמו בנזיר ונאמר אמו בכ"ג מה אמו האמור בנזיר במותם אינו מיטמא[ב] אבל מיטמא הוא לנגעם ולזיבתם אף אמו האמור בכ"ג במותם אינו מיטמא אבל מיטמא לנגעם ולזיבתם אשכחן כ"ג נזיר מנלן דתניא[ו] כל ימי הזירו לה' על נפש [א] מת לא יבא[ז] שומע אני אפי' נפש בהמה ת"ל על נפש מת לא יבא בנפש אדם הכתוב מדבר ר' ישמעאל אומר אינו צריך הרי הוא אומר לא יבא בנפשות המטמאות בביאה הכתוב מדבר לאביו ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא הוא למת מצוה עד שלא יאמר יש לי בדין ומה כ"ג שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה נזיר שאין קדושתו קדושת עולם אינו דין שמיטמא למת

מצוה ומה

מיטמא מצד מיטמא הוא לנגעם ולזיבתם דקרבנו דחוי עדיפא דמתייחס מחבריו כדלקמן ונראה לומר דהמנע מפסח לדין ק"ו לנרוחה דמלמע כק"ו לנעיל והך בייתא כרבי ישמעאל דבסמוך ולית[ג] ליה הא דילפינן לקמן דחמו ודלי ילפו לקמן מליבא דר"ע דאמר ליה מבד לר' ישמעאל בלאו ק"ו אייתר לחמו שהיה בכלל שאר קרובים דלפרי מי נכתב לחדיו לא הוה ממינה למעוטי חמו דלפרי משום דודאי ילפו ליה הנך סברות דלקמן הלכך כי כתיב על כל נפשות מת כולהו קרובים במשמע אייתר לחדיו למת מצוה ואייתר לחמו לגזירה שוה וקל וחומר לרוחה דמילתא: **הכי** גרסינן **אשכחנא בהן גדול דמיטמא למת מצוה נזיר מנלן.** תימה מיפוק ליה מגזירה שוה לחמו חמו כמו שחמו לומדים כהן גדול מנזיר לענין נגעם וזיבתם ה"נ ניהדר ונילף נזיר מכהן גדול לענין מת מצוה דחין גזירה שוה למחלה נראה למהר"ף מי לחו דנפקא לן מת מצוה בנזיר מקרא מחרינא הוה ממינה דכולה גזירה שוה דחמו חמו חתיא למת מצוה מבל[ד] לענין למעוטי נגעם וזיבתם בין בכהן הדיוט ובין בכהן גדול כיון דמצורע מיתקש למת דהוה ליה כעוקר קרא ממשמעותיה ע"י ג"ם להכי מילטריך למילף מת מצוה בנזיר מקרא מחרינא: **כל** ימי הזירו לה' על (כל) **נפש מת לא יבא שומע אני נפש**[ה] **בהמה במשמע.** מי לא כתיב מת אלא נפש שנאמר ומכה נפש בהמה ישלמנה: מ"ל נפש מת בנפש אדם לחדש הכתוב מדבר. דבהמה לא מיקרי מת אע"ג דכתיב (שמות כא) והמת יהיה לו מת שמעת מיקרי נפש מת לא מיקרי: **ר' ישמעאל אומר אין צריך.** למעוטי בהמה מנפש מת דהא הוה אומר לא יבא בנפש המטמא בביאה היינו בהאל הכתוב מדבר ואילו לא מטמא בהאל: **לאביו ולאמו.** בנזיר כתיב ד' פרטי לאביו ולאמו לאחיו ולאחותו לא יטמא להם במותם: לאביו ולאמו אינו מיטמא אבל מיטמא למת מצוה. מסקינן דבריית זו לגלוי על נפש מת דחייבי בקרובין ולאמו לגזירה שוה לכהדי לאחיו למת מצוה [א] ומפיק ליה מ[ו] סברא כמו שנפש ושתן בבריית על דילף ליה מאחיו מי נמי התנח ידע בטוב ללא נפיק מת מצוה מלאחיו ומהי דקאמר לאביו ולאמו הוי כמו [וגו'] ולעולם סומך מלאחיו: **עד שלא יאמר.** קרא בנזיר דמיטמא למת מצוה מיירי בנזיר מיטמא למת מצוה: ומה כהן גדול. שקדושתו קדושת עולם מיטמא למת מצוה. מקרא כדלעיל: **או אינו.** מלא לכך כתיב לאביו ולאמו לומר לך דמותר ליטמא לשאר מתים רחוקים וטעמא מיכא למימר דשמא מקרובים מזהריה רחמנא מפני [שמיכר] עליהם וזהו זיהומא דנזיר לאיקרי קדוש מבל רחוקים שמיו נוטנ עליהם לו מזהריה רחמנא: אמרת ק"ו. [ד] מכהן גדול[ז] דעל כרחיך סברא זאת לו אמיתית היא שהרי ב[ד] [בכ"ג] הוא מיפכא: [ה] **ועד שלא יאמר יש לי בדין נאמרו בכללות בכ"ג.** על כל נפשות מת לא יצא: ונאמר כללות בנזיר. על (כל) נפש מת לא יצא מה כללות האמורות בכ"ג וכו' תימה והיכי נעי למילף נזיר מכ"ג לנעין מת מצוה והא מיכא למיפרך מה לכ"ג שכן אינו מביא קרבן על טומאתו כדפרכינן לעיל ופי' הר"ס דלאו לענין מת מצוה נעי למילף אלא נע למילף לנזיר ולאמו בנזיר מייתר לחגופיה לא מיטריך דלכתוב כללות לחודייהו על נפש מת לא יצא וממילא ידעינן דהיינו קרובים ומי לילפינן להו מכללות דכ"ג [ו] [ח][8] כלך לדרך זו נאמר כלל בכהן הדיוט לנפש לא יטמא בעמיו כו' ושפיר מיטריך לגופיה והאי דקאמר לף כללות דאמרינן בנזיר מיטמא למת מצוה היינו כלומר מיתורא לחגיו לנף מיטריך לגופיה וכן מוכח בתר הכי: **האי** מיבעי ליה לאביו ולאמו ממש. שאינו מיטמא לחגיו

מוסף רש"י

אבל מטמא הוא. בין מיד בין כהן לנגעם ולזיבתם. ואיכם עוכריס במגע הזב לא משום לא יחלל ולא משום לא יטמא (לעיל מג.).

פי' הרא"ש

כל נפשות מת לא יבא בכ"ג כתיב: מטמא לקרובים כדכתי' לאמו ולאביו וגו' לה יטמא: לנגעם ולזיבתם להני אצטריך דסד"א מצורע חשוב כמת ולזיבתם אגב נגע נקט. שכהן הדיוט מטמא לאחיו מאביו. דילפינן אחות אחות מבני יעקב כי היכי דילפינן לענין יבום ביבמות. נמצא דעדיפא משפחת אב ממשפחת אם. א"כ כיון דגלי קרא שאינו מטמא לאביו כ"ש שאינו מטמא לאמו: אשכחן כ"ג נזיר מנלן. הוה מצי למימר מג"ש דאמו אמו אלא ניחה ליה לאשכחיה בגופיה. ת"ל נפש מת ובהמה לא אקרי נפש מת. בנפשות המטמאות בביאה. באהל: לאביו ולאמו אינו מטמא אבל מטמא הוא למת מצוה. לאמו כדי נקטי' דדרש' ליה לקמן לג"ש. עד שלא יאמר שיטמא למת מצוה יש לי בדין. אבל מטמא הוא לשאר מתים משום דכתיב נזר אלהיו על ראשו הלכך לרחוקים שאינו עציב עליהם כ"כ יטמא. אמרת קל וחומר ומה כ"ג שמטמא לקרובים אינו מטמא לשאר מתים הרי גלה הכתוב שדין הוא שיטמא לקרובים יותר מלרחוקים ומחמת סברא כל דהו אין לנו שיטמא לרחוקים אף על פי שאינו מטמא

מסורת הש"ס

ו) לעיל מג., ב) [במדבר ו], ג) שייך לע"ב, ד) ג' ס"מ מכהן הדיוט, ה) שייך לע"ב,

תורה אור השלם

1. כָּל יְמֵי הַזִּירוֹ לַיי עַל נֶפֶשׁ מֵת לֹא יָבֹא:
במדבר ו ו
2. וּמַכֵּה נֶפֶשׁ בְּהֵמָה יְשַׁלְּמֶנָּה נֶפֶשׁ תַּחַת נָפֶשׁ: ויקרא כד יח

נוסחת הריב"ן

ו) גמרה שוה לכדרבי משום הלאמר בנזיר לתניא ג' ומשמעו: ד) ועדיין עד שלא יאמר יש לי בדין דנזיר מטמא למת מצוה דמשמר כלל בכ"ג על כל נפשות מת כו':

הגהות הב"ח

(ה) רש"י ד"ה עד שלא כו' ב"ג כו' הס"ד ותמ"ל מ"ה ועד שלא יאמר יש לי בדין דנזיר מיטמא למת מצוה דנאמר כלל בכ"ג על כל:

גליון הש"ם

גמ' שומע אני אפי' נפש בהמה. עי' ביצה דף כ"ו ע"ב:

הגהות הגר"א

[א] גמ' (ממ) מז"מ (ועי' מוס'):

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] תוד"ה לאביו וכו' ומפיק ליה הא סברא כמו מן מיתה ומפיק עד כמו ממקן וכ"ב ולא מפיק ליה עליון הא סברא כיון שנטמא וכו' כל"ל ג"מ: ב] ד"ה אלו אינו וכו' אבל כבכה"ג. מיתה בכה"ג ממקן וכ"ב בכהן הדיוט. ג"מ: ג] ד"ה ועד שלא יאמר כו' דכ"ג אלו כלך. כ"ב עיין ג"מ דמוקק כל זה מן אלו כלך וכו' עד ע"ב מוקמי' מכללות דכ"ג ושוטה מן הכלל דבור אחד:

הגהות התוספות

1. ל"ל על נפש מת. 2. ל"ל ופפ"ה אין. 3. ל"ל לגיי. 4. ל"ל אבל לא. 5. ל"ל לפילו נפש. 6. ל"ל ומפיק ליה מהא'. 7. ל"ל הדיוט. 8. מתיבת אלו עד מיבת לגופיה אין כאן מקומו אלא דוא ליבור בפ"ע ושייך אחר ליבור זה.